

Reuerendissimi in christo patris et dñi/dñi **P**auli
gonis rē. Cardinalis Postilla sup epistolā pauli
ad Philemonē Incipit. **Expositio. Capi. I.**

Paulus vincit rē. Hāc epistolā familiāre
scribit apls philemoni cuiā viro laico ho
nesto et laudabilē vitę p onesimo seruo ei
q ab eo furtiue recesserat: quē baptizauit
paulus et cōuertit ad fidez: et p eo rogat scri
bens ei ab vrbe romana de carcere. Et sūt
in hac epistolā tres ptes pncipales post salu
tationē. In pma pte est grāuactio p fide huius et pietate inter
frēs. Secūda pte est obsecratio p onesimo et narratio de sa
cro et puerione eius: ibi: Propter qd multā fiduciā rē.

**Incipit argumētū in episto
lam ad philemonem.**

Philemoni familiares lit
teras facit pro onesimo
seruo eius: scribens ei ab
vrbe roma de carcere p supra
scriptum onesium.

**Explicit argumētū: Inci
pit epistola Pauli ad Phile
monem.**

Paulus vin
ctus christi iesu
et timotheus frat
philemoni dile
cto adiutori no

Paulus vincit rē. Hāc epistolā familiāre
scribit apls philemoni cuiā viro laico ho
nesto et laudabilē vitę p onesimo seruo ei
q ab eo furtiue recesserat: quē baptizauit
paulus et cōuertit ad fidez: et p eo rogat scri
bens ei ab vrbe romana de carcere. Et sūt
in hac epistolā tres ptes pncipales post salu
tationē. In pma pte est grāuactio p fide huius et pietate inter
frēs. Secūda pte est obsecratio p onesimo et narratio de sa
cro et puerione eius: ibi: Propter qd multā fiduciā rē.

**Incipit argumētū in episto
lam ad philemonem.**

Philemoni familiares lit
teras facit pro onesimo
seruo eius: scribens ei ab
vrbe roma de carcere p supra
scriptum onesium.

**Explicit argumētū: Inci
pit epistola Pauli ad Phile
monem.**

Paulus vin
ctus christi iesu
et timotheus frat
philemoni dile
cto adiutori no

Paulus vincit rē. Hāc epistolā familiāre
scribit apls philemoni cuiā viro laico ho
nesto et laudabilē vitę p onesimo seruo ei
q ab eo furtiue recesserat: quē baptizauit
paulus et cōuertit ad fidez: et p eo rogat scri
bens ei ab vrbe romana de carcere. Et sūt
in hac epistolā tres ptes pncipales post salu
tationē. In pma pte est grāuactio p fide huius et pietate inter
frēs. Secūda pte est obsecratio p onesimo et narratio de sa
cro et puerione eius: ibi: Propter qd multā fiduciā rē.

**Incipit argumētū in episto
lam ad philemonem.**

Philemoni familiares lit
teras facit pro onesimo
seruo eius: scribens ei ab
vrbe roma de carcere p supra
scriptum onesium.

**Explicit argumētū: Inci
pit epistola Pauli ad Phile
monem.**

Paulus vin
ctus christi iesu
et timotheus frat
philemoni dile
cto adiutori no

Secundo reniā. i. hospitalitatē. Glo. Ideo cōmemorat: vt me
morata bonitas moueat eū ad veniā. Et nota q omīs epistola
pauli incipit a gratitudine ppter vltimā: in qua ponit causas
gratiarū. In hoc g monet apls nos ad gratitudinē. Col.
iij. c. Grati estote. i. Thessal. v. d. In omnibz grās agite. Di
cit ergo. Gratiās ago: pro bonis iam tibi datis. o Deo
meo. i. mihi speciali et familiari: p Sēp memoriā tui fa
ciens in orationibz meis: p bonis. i. amplioribz tibi dan
dis. ij. Timoth. i. a. Sine intermissione memoriā tui facio
rē. Idem dicitur Eph. i. c. et Phil. i. b. et. ij. d. et. i. Thes
sal. i. a. q Audiens: et ideo gaudens. iij. Joh. b. Da
lorem horz nō habeo gratiā: q vt audiam filios meos in ve
ritate ambulare. r Charitatē tuā et fidē quā habes:
id est testimoniū charitatis / quantū ad affectū fidei: quantū ad

intellectū Joh. v. f.
stro et appie sorōri charissime:
et archippo cōmilitoni no
stro et ecclesie quē i domo tua
est: Gratiā vobis et pax a deo
patre nostro et domino iesu
christo. Bās ago deo meo
p sp memoriā tui faciēs in ora
tionibz meis audiēs charitatē
tuā et fidē quā habes in dño
iesu et in omnes sanctos vt
cōmunicatio fidei tuę eui
dens fiat in agnitōe oīs ope
ris boni in christo iesu. Gāu
dium enim magnum habui:
et cōsolationem in charitate
tua: quia viscera sanctorum

erat iohes lucerna
ardēs lucēs. Ardēs
p charitatē: lucēs p fi
dē: a Quā fidē et
charitatē. i. Ma
bes in dño iesu et
in oīs sanctos:
vel i omnibz sanctis:
quia in christū crede
bat et diligebat: et p
opa fidei et charitatē
christo fuit et etas
scis. De charitate
pater. Sed de fide q
ritur q̄liter habet in
sanctos fides: r̄idet.
v Et cōcatio
fidei tuę: dei fm cō
munē fidē rē. Fides
g facit filios et p̄es:
ergo et fratres. Sic

ergo fides habet in scōs oēs. i. in cōparatione ad scōs: qz p
fidē sunt frēs. Itē p fidē credit sanctis. Ut cōcatio rē.
Vel sic p̄tina. In oionibz meis ad b factis: Ut cōcatio fi
dei tuę. i. fides tua quē est cōis nre. r Euidēs fiat. i. ap
pareat efficacit in bona opatione. Et hūc expositioni conue
nit lra quā ponit Chrys. Ut cōcatio fidei tuę cōparabil fiat.
Fides em sine ope mortua ē: Jaco. ij. d. Et si dixit fides tua:
sed cōcatio vel cōio fidei tuę. q. d. si cōicator es fm fidē: fm
alia etiā debes cōicare: Vel alit. Ut cōcatio fidei tuę. i.
id qd ex fide tua pauperibz impertiendo cōicas: euidēs fiat
alijs ad exemplū. Et notant i hoc tria. Fides q̄ sibi vtilis est.
Et communicatio: quē vtilis est sibi et alijs. Tercio autem
euidētia q̄ vtilis ē alijs: et si nō sibi quibz. Barth. v. b. Sic lu
ceat lux via corā hoibz rē. Joh. v. f. Erat iohes lucerna ardēs
et lucēs. Ardere parū faciunt: et lucere et ardere simul pfectū.
Euidēs dico fiat et hoc. y In agnitōe oīs boni i
christo iesu. i. ita vt cognoscat omē bonū esse in te p christū
. i. bonoz oīm sufficiētia: Et loquit de bono grē i illo: et bonis
opibz qz exemplar est optat eē: vt sit liber vitę alijs p exēplū.
Titū. ij. b. In oibz testm pbe i exēplū bonoz opey. j. Timo
th. ij. c. Exēplū esto fidelū in xbo: i puerfatiōe: i charitate: i fi
de: i castitate: vel i agnitōe rē. i. tali intētiōe bonū operis vt
hēas vitā etnā: q̄ ē cognitio oīs boni: Quē cognitio ē: 3 In
christo iesu: qz et ipse christus ē oē bonū et ē via ad sūmū bonū.
Ipse em est via et vita: forma et corona: exēplū et pmiū vt dic
brūs Bern. Hoc bonū desiderauit moyses dicēs Exo. xxxij
c. Si iueni grāz i p̄pectu tuo: ofide mihi faciē tuā vt scia te rē.
Et postea seq̄. Q̄nde mihi glia tuā. R̄ndit dñs. Ego oñdā rē
bi oē bonū. Prouer. xj. c. Desideriū iustoz oē bonū ē. i. brū
do gna. a Gaudiū em: q̄n tō oro: vel tō p te grās ago:
qz gaudiū magnū habui: itē in corde: b Et cōsola
tionē in aduersitate: c In charitate tuā quā p opa pba
sti te habere: qz pbatio dilectiōis exhibitio ē opis: Et hē: d
Quia viscera scōy. i. filij scōy charissimi: vel affectu eoz:
Requieuerūt p te.

A Requieverunt per te frat: qz eis ministrasti necessaria: z cōsolat es eos: z ita sanctor affect erga te ppenfi te pōlā te regeat z refrigerat ē. ij. Cor. vij. d. In cōsolatōe aut nra abundāti magis gaudi sum sup gaudio tui rē. Hoc ē qd b dī: Quia viscera sanctor. Sācī em refrigerant: non tam ex subuentione dati qz ex voluntate donantis. Eccl. xviij. b. In omni dato non des tristitiam verbi mali: nōne ardorem refrigerabit ros: sic z verbum melius qz datum. j. Job. iij. c. Qui habuerit substantiam huius mundi z viderit fratē necesse habetē z clausit viscera sua ab eo: id est affectionē pietat: materne: quō charitas dei manet i eo: Ben. xliij. g. Cōmota fuerāt viscera eius sup fratre suo: z erūpebant lachrymę. Eccl. tra Prouerb. xij. b. Viscera impiorum crudelia. Job viscera sua pāpibz aperuit: z viscera ei eoz refectione: Unde dicit Job. xxxij. b. Si nō benedixerint mihi latera eius: z de velle ribus ouis mearū calefactus ē. Sic dicunt hic viscera requiescere: sicut sibi latera benedicere. s. qn pascunt: sicut latera qn induuntur. Et nota qz aplos gaudebat de hoc qz iste euidenter opa charitatis exhibebat z prudenter: quia in scōs: nō in hīstriones. Pauci sunt hodie qui gaudeat de euidenti bono alterius: z qui orent p hoc: sicut paulus gaudebat z orabat. Vñ supra: Et euidenter fiat. Esa. xxxij. d. Gaudia onagroz pascua gregum. i. merita subditorū. ij. Job. b. Gaudius sum valde. quia inueni de filiis tuis ambulantes in veritate. Contra mali torquent qn bona aliorū intuent: z etiā ipsos bonos vident. Sap. ij. c. Grauis est nobis etiā ad videndū: qm dissimilis ē alijs vita illius: z immutata sunt vis eius. Vñ Exo. x. g. dixit pharao ad moysen: Caue ne vltra videas faciē meā: quocūqz die apparuerit mihi mortis. b. Propter qd: quia ita charitativus ē z benignus alijs. c. Multa fiduciam habēs: nō dico prātē: d. In christo iesu. i. p christū. Im pādi tibi qd ad rēptinet. i. tibi vtile est z mihi. Glo. Mō dico me hēre prātē ipādi tibi qdlibet. Et ē argumētū qz obediētia determinata ē. Darth. xxiij. a. Qd dicit facite: pñētia s. ad cathedrā. ij. Cor. x. c. z. xij. b. Potestati dedit mihi dñs in edificatiōe z nō in destructione. e. Propter charitatem magis obsecro. i. Thessal. ij. c. Tanqz p filios suos deprecantes vos z cōsolantes testificari sumus vt digne ambuletis deo. Itē. ij. Thessal. iij. c. Mō quasi nō habuerim po testatē: sed vt formam daremus vobis. f. Quasi talis vt paulus senex: et ideo nō impero tibi sed obsecro. Vñ. j. Timoth. iij. d. Seniozem ne increpaueris rē. Levit. xix. d. Coram cano capite confurge z honora personam senis z time dñm deū tuū. j. Def. v. a. Seniores qui in nobis sunt obsecro conuenio z testis christi passionū. Hoc est qd subdit: g. Hic autē z vinctus iesu christi. i. p christo iesu: et ideo magis debes moueri: z rōne grātis: quia senex: z rōne passionis: quia vinctus: z ratione causę: quia iesu christi. Ego inqz talis. b. Obsecro te pro meo filio. i. in iude. i. Onesimo: noie. i. Quē g. nui: p euangelii. j. Cor. iij. d. In christo iesu p euangelii ego vos genui. Gal. iij. c. Filii mei quos iterum p iurio donec christus for metur in vobis. k. In vinctus. i. dñm essem in vinctus: z ideo tenerus est diligo: sicut christus latrone: quē in dolore suo genuit in cruce affectuose dilexit: qd ostēdit in verbo illo Hodie mecū eris in paradiso: Luc. xxiij. f. Dicit etiā qz mulieres filios suos magis diligunt quos in maiori angustia ppererunt. Similiter iacob amplius ioseph et beniamin dilexit: quos in senectute genuit. Ben. xliij. e. Est nobis pater

senex z puer paruulus: qui in senectute illius natus est: cuius vterinus frater est mortuus: z ipsum solum habet mater sua: pater sō tenere diligit eum. Itē / vinctus. i. dicit. q. d. ppter hoc dignus est honore qm in ipsis certaminibz genitus est et

ra suscipe. Quē ego volueraz mecu detinere: vt pō te mihi ministraret in vinctus euangelij. Sinē consilio autē tuo nihil volui facere: vt nē velut ex necessitate bonū tuū esset sed voluntariū. Forsitan em ideo discessit ad horam a te / vt in eternū illū recipes: iā nō vt seruū / s. p suo charissimū frēm: maxie mihi. Quātō aut magis tibi: z i carne et i dño.

vt ilis: quia mihi seruit z orat p te. p. Sed contra. Deut. xxiij. c. Non trades dño tuo seruū qui ad te cōfugerit: habitabit tecū in loco qd ei placuerit. Solo. loquitur de exilibz ex ira regū fugientibus mortis periculum. q. Tu autē illū vt mea viscera suscipe. i. recipe eū in filiū charissimū. Filij dicunt viscera matrū: quia de visceribz earū exierunt: z ideo vt viscera sua voluit aplos istū recipi. Itē. Reg. iij. d. Cōmota sunt viscera eius sup filio suo. Vel. Viscera mea. i. vt affectū meū: quia eū reficiendo reficis et recipis meū in te affectū: Sic z de dño iesu christo: qz dicit se recipi in suis mēbris. Darth. x. d. Qui vos recipit me recipit: eū qz me misit. r. Ut p te mihi ministraret rē. Paulus em diu fuit i custodia libera. s. p biennū: vt d. Act. xviij. d. permissum ē paulo pmanere sibi meū cū vno custodiēte se milite. s. Sinē cōsilio. i. cōsensu discro. Eccl. xxxij. d. Si li sine cōsilio nihil facias. Itē Eccl. xxxij. d. Sine iudicio nihil facias graue. t. Utine. i. vt nō: v. Velut ex necessitate. i. cōtra velle tuū. x. Bonū tuū esset. i. qz seruus tuus mihi seruit. ij. Cor. ix. b. Non ex tristitia aut ex necessitate: hilarē em datorē diligit deus: y. S. voluntariū: Aliter em deus nō acceptat. Exo. xxv. a. Ab omi homie qui offert vltrone accipietis. j. Def. v. a. Prouidentes nō coacte: sed spontaneę s. m. deū: neqz turpis lucri grā: sed voluntarie. z. Forsitan em: quasi ideo suscipe illū: quia vtilis fuit fuga eius p occasione. s. nō p intentionē. Forsitan ideo discessit ad horā a te: Argumētū qz malū ē occasio boni: sicut veditio ioseph: Ben. xlv. b. Pro salute vīa misit me dñs ante vos. Itē Ben. i. d. Vos cogitasti de me malū: z de conuertit illud in bonū. Hester. iij. d. Quis nouit vtrū idcirco ad regnū veneris vt in tali tpe parareris. Ro. viij. e. Dia coopant in bonū: his qui s. m. ppositū vocati sunt scilicet. Dicit aut aplos. Forsitan: vt s. iaz tpe: qz oia hūana sūt dubia: z ponit alia eē cā qre sic fieri de disposuerit siue pmissit. a. Trietnū illū recipes: hic z i futuro tibi vtilē. b. Si nō vt seruū / m. c. S. p suo. i. loco fuit qd an erat. d. Charissimū frēm qd p ē: qz nūc fuit amozē: si ex timore. j. Tim. vj. a. Qui fideles hnt dños si pñēnt: qz frēs sūt: s. magi seruiat: qz fideles sūt z dilecti. Vel s. m. aliā lram: S. plus seruo. s. charissimū fratrem: charissimū dico: e. Maxie mihi: qz genui eū. Vel mihi: qz ego qndā pctor z pñtēs: tales diligere debeo filios mihi. Gal. vj. a. Cōsiderās teipm ne z tu rēptieris. Vel. Ma xime mihi / frēm. s. qz ego sū magis tu: repuro eū mihi frēm parē in fide. f. Quātō autē magis tibi: qm etiā qz ē charus z frat. g. Et in carne: qz erat eius dñs carnalis. z ideo debebat eum diligere: sicut z ille ei obedire ex amore. Eph. vj. a. Serui obedite dñis carnalibz. h. Et in dño p fide. Quātō autē magis: qz ante Adā: frater est. Et in carne: p cōditionē pñe natiuit: ris ab adā. Et in dño: p hīdem cōmunē diuinitatis: quasi diceret hoc duplici vinculo cl ligatus es: s. m.

ligatus es: et fm carnē et fm deum. **O**sec. xj. b. In fūculis adā trahā eos in vinculis charitatis. **S**lo. Et in dño: p fidē que oēm superbā amputat. **J**oh. v. g. Quō potestis credere qui gloriā rē. **I**psē duo debent eū mouere ad humilitatē. i. q equalis erat ei seruus suus: et in primo parente adā fm carnē et in creatore omnīū

dño: Omnes enī eq/ les natura genuit: et oēs deus condidit si ne psonarū acceptio ne quemlibet guber/ nās. **S**ap. xij. b. **N**ō est enī alī deus q tu cui cura est de omni/ bus. **S**alach. ij. c. **N**unquā nō vñ pat est oīm nrm: nunquā

vñ deus creauit nos: quare ergo vnusquisq nostrū despici/

fratē suū violās pactū patrū nostrorū. **D**arth. xxiij. a. **U**n?

est pater vester qui in celis est. Et quia ita est. **E**rgo. i. **S**i habes. i. si habere vis. **C** De sociū.

In via et patria: in tribulatione et in regno. **A**poc. j. b. Ego io/

hānes frater vñ particeps et soci⁹ in tribulatiōe et in regno. j. **J**oh. j. b. Et vos societate habeat nobiscū: et societas nra sit

cū pte et cū filio eius iesu christo. j. **C**or. j. b. Fidelis de⁹ per

quē vocati estis in societatem filiū ei⁹. **S**uscipe illum

sicut me. q. d. aliter nō es socius meus. **P**hil. ij. a. Si qua

societas spūs: si qua viscera miserationis implete gaudium

meū: vt idē sapiatis. **S**i autē aliquid. i. in aliquo.

Hoc tibi. i. lēst te. **E**ccl. xxvij. a. Relinque primo

tuo nociti te: et sic despiciat tibi peccata soluent. **N**ō hominī

seruat irā: et a deo querit medelā. **A**ut debet aliqd tibi.

Darth. vj. b. Dimitte nobis debita nra. Et postea. Si enim

dimiseris hominib⁹ delicta eorū: dimittet et vobis pater cele

stis delicta vestra: si autē nō dimiseritis hominib⁹: nec pater

vester eū. **H**oc tibi imputa. In hoc oēm excusatio

nem tollit. q. d. ego fideiubeo p eo. **M**ota q est fideiussio te/

meritis et cupiditatis in multis: qui suscipiunt curas anima

rum temere et cupide. **C**ontra quos dicitur **P**rouerb. xxiij. d.

Noli esse cum his qui defigunt manus suas: et qui vades

offerunt pro debitis: si enim non habes vnde restituas: quid

causē est vt tollat operimentum de cubili tuo. **P**rouerb.

xxvj. b. Tolle vestimentum eius: qui fideiussor extitit alieni

et p extraneis aufer pignus ab eo. **I**te est sponso siue fideiuf/

sio charitatis: de qua **P**rouerb. xij. d. Qui negligit damnum

ppter amicū iustus est. **I**te **E**ccl. xxiij. c. Vir bonus fidē fac

primo suo. Et post: **E**ratia fideiussoris ne obliuiscari: dedit

eū pte animā suā. Quocūq autē modo fideiussor p ania

primi: siue ex cupiditate siue ex charitate obligatus es credi/

tori et sollicitus sis. **P**rouerb. vj. a. Fili si sponderis pro

amico tuo: deficiat apud extraneū manū tuā: illaqueatus es

verbis oris tui et captus p ppijs sermonib⁹: fac ergo qd dico

fili mi et temetipsum libera: quia incidisti in manū primi tui:

discurre festina suscita amicū tuū: ne dederis somnum oculis

tuis: nec dormitent palpebre tue. Et vt magis credatur qd di

cit addit: **E**rgo paul⁹ scripsi mea manu. **S**al. vj. c. Videte qlib⁹

frs scripsi vob manu mea. **E**rgo reddā/

nō frueris eis. **V**el. o. **F**ruar te in dño. i. dño in te: sic an

geli modo deo fruunt⁹ et i se et in creatura eū intuētes. **S**ic su

mit frui p se: fm qd dicit **A**ug⁹. in lib. de doctrina christiana:

Fruī est alicui rei inherere p p se. **I**bi duo modi inuentunt⁹ i

libro de doctrina christiana lib p vbi dī. **I**nde ad philemonē

paul⁹. **I**ra inq⁹ fra/

ter ego te fruar i do/

mino: qd si nō addi/

disset in dño: et te fru

ar tñ dixisset i eo cō

sistueret spem bñtu/

dinis sue: qd dicit

viciissime frui cū de

lectatiōe vti. **C**ū effi

adeat qd diligēt etia

delectatiōe secū ne

cesse ē gerat: p quā si

tu trāseris eāq ad illud vbi pmanēdū ē retuleris: vteris ea et

abusiue: non ppter diceris frui: si p in heris atq pmanse/

ris finē in ea ponens leticie tue: tūc p ac ppte dicendus es

frui: qd nō ē faciēdū nisi i illa trinitate. i. sūmo et incommutabili

bono. **I**te **A**ug⁹. i eodē lib. j. de doctrina christiana. **F**ruī em

est amore inherere alicui rei ppter se: vti aut qd in vñ venerit

ad id qd amas obtinēdū referre i si tñ amādū est: nā vñ illi/

citus abusus poti⁹ vel abusus ē noīanda: Quō ergo si essem⁹

peregrini q beate viuere nisi in patria nō possem⁹: eaq pegri

natione vtiq miseri: et miseriā finire cupientes in patriā redire

vellem⁹: opus esset vel terrestrib⁹ vel marinis vehicul⁹: quib⁹

vtendū esset vt ad patriā q fruendū erat puenire valeremus:

q si amgnitas itineris et ipsa gestatio vehiculorū nos delecta/

ret: cōuersi ad fruēdū his qbus vti deberem⁹ nollem⁹ cito viā

finire: p pueria suauitate iplicari alienaremur a patriā: cui⁹ sua

uitas faceret bñs: Sic i hui⁹ mortalitatē viā pegrinātes a do

mino si redire in patriā velim⁹: vbi bñ esse possum⁹: vtendū ē

hoc mundo nō fruēdū: vt inuisibilia dei p ea q facta sunt in

tellecta pspiciant⁹: **E**st de corporalib⁹ tpalibusq reb⁹ eterna et

spūalia cōparem⁹. **R**es igit qd fruēdū ē p et fil⁹ et spūscūs

ē: eadēq trinitas: vna qdā sūma res: cōmunisq oib⁹ fruētib⁹

ea. **R**efice viscera mea. i. filiū vel affectū meū. **I**n

dño. i. ppter dñm. **V**iscera sua vocat apus quos intime di

ligeat. **P**hil. j. b. **T**estis ē mibi de⁹ quō cupiā oēs vos in vi

scrib⁹ iesu christi. **C**hryf. ponit hāc lraz. **I**ra ego frat a te iu

uer in dño: redescere fac viscera mea in christo. **S**up. eodē. b.

Viscera scōrū redueuerūt per te frater. **D**einde blandit ei di

cens. **C**onfides in obedientia tua scripsi tibi.

Argumentū q illis solis pceptū ē: de quorū obediētia con/

fident. **H**abebat autē apl⁹ auctē p dīcandī. **U**n **R**om. j. a. **P**er

quē accepimus grām et apostolatū ad obediēdū fidei in om

nibus gentibus. **S**i autē qd sup id qd dico fa

cies. **I**n b facit eū pmpiorē. **S**lo. **P**rouocat eū sic blandiē

do vt ampli⁹ faciat q postulat ab eo. **S**olet em fieri vt qui de

se videt bene sentiri: meliorē se pbeat. **H**eb. vj. b. **C**ōfidim⁹

de vobis dilectissime meliora et viciōra salutē. **S**al. v. b. **E**o

fido de vobis in domio q nihil aliud sapietis. **C**or. vj. d.

Gaudeo q in omnib⁹ cōfido in vobis. **E**t sup. **R**eminiscētis

oīm vestrū obediētiā. **S**i autē et para mibi hospi

tiū. **H**oc etiā dicit vt eū moueat ad ventā. **E**t assumit ex hoc

argumentū legati et archidiaconi q pparationē volūt et exigūt

a subdit. **S**z hēc auctas eis tollit si intērio apli diligēt⁹ pen

set. **H**oc em dicit nō vt sibi pparent lauriora et supflua: svt se

p fidētiā et familiarē ad eū hēc dilectionē ostēdat: cū scriptū sit

Luc. x. b. **E**dentes et bibētes q apud illos sūt. **P**ropterea io

cose dicit hoc vt seruo. **U**n **C**hryf. **I**ocosum videtur verbū

vt hō pauper diuiti mandet vltra terrarū spacia p epistolam

pparationē hospitij: qd em p eo pparandū erat: qui pane et

pulmēto vili cōtentus erat. **I**am spero p orones

vras. **P**hil. j. d. **S**cio qz manebo et pmanebo oib⁹ vob ad

pfectū vrm. **P**er orones vras. **J**aco. vlt. d. **M**ultū

em valet depcatio iusti assidua. **D**onari me vobis.

Hoc dicit vt magis obediāt. **S**olent em absentes cōtemni.

Salutat te epaphras.

Ar. christo

Roma. i. c.

a Salutat te epaphras. De isto loquitur Col. i. a. Sicut didicistis ab epaphra charissimo seruo nro: qui est fidelis p vobis minister christi. **b** Concapit me in christo iesu. i. p christo. Sed quod erat captiuus: notat ostendens eum esse in tribulatione. **c** Marcus aristarchus etc. Col.

iiij. b. Salutat vos aristarchus captiuus me et marcus cosobrius barnabae. Et infra: Qui sunt ex circuncisione: Et sic dicit: Salutat vos lucas medicus et demas etc. Ergo lucas fuit de gentibus. Et sic dicit: Cum onesti mo charissimo et fidei fratre etc. nunc ista fuit ille onestus: et non. Sed hic quid de hoc quod hic ponit demas in salutatione: ex hoc enim constat quod erat fidelis. Et adhuc loquens doctrinam apostoli quod videtur ei contrarium quod dicit. ij. Timoth. vii. b. Demas me dereliquit diligens hoc seculum: Et abiit thessalonicam: Et infra. Lucas est mecum solus.

2. Timo. 4. b.

Hec autem epistola scripta est postea quam illa ad timotheum: quod patet ex hoc quod in secunda ad timotheum. mandat quod ad se veniat cito subdens: Ego iam delibor etc. Hic autem in principio epistolae ponit timotheum i. titulo cum paulo: ergo iam venerat qui hanc epistolam scripsit: et iam ut dictum est: demas dereliquit apostolum: quod hic ponit demas tamquam ipse esset cum apostolo: unde. vel loquitur de diuersis quod vocantur nomine demas: vel quod ille ex timore apostoli dereliquit: iam pergit credere potest redisse. **d** Lucas. Chrysostomus. Quid lucas vultimo ponit: nec oportet implicurata dimittere. Et postea dicit Lucas vltimus existens factus est primus. **e** Adiutores mei in predicatione et oratione euangelii. Phil. iiij. a. Tu clemente et ceteris adiutoribus meis. **f** Gratia domini etc. Chrysostomus. Dicitur epistolam concludit. Sile. ij. Timo. iiij. d. Dominus noster iesus christus cum spiritu tuo. Et nota quod dicitur esse notabile in apostolo quod omnes fere epistolae nisi illa ad hebreos a gratulatione incipit: et terminat omnes in oratione ut sic omnem orationem suam et scripturam et a deo incipit per gratulationem: et in deum terminaret per orationem. Hinc etiam inoleuit: ut in fine litterarum scribatur: valete.

Explicit Postilla domini Hugonis Cardinalis super epistolam Pauli ad Philemonem.

Reuerendissimi in christo patris et domini domini Hugonis etc. Cardinalis Postilla super epistolam Pauli ad Hebreos Incipit. **Expositio** Capi. I.

Multifarie multisque modis etc. Ro. xi. b. Quod dicitur ego sum gentium apostolus misterium meum honorificabo: si quod modo ad enucleandum puocet carnem meam et saluos faciat aliquos de illis. Sic dixit apostolus: sic compleuit. Hanc ad hebreos hanc epistolam scripsit lingua ut dicitur hebraica: sed post mortem a luca fuit greco sermone composita vel translata. Intento apostoli est mutare pueros de iudeis ad solam fidem christi: et ab obseruatione legalium reuocare. Nomen autem suum vel dignitatem tacuit: quod non erat eorum apostolus: et ideo nomen suum non inuocauit super eos: maxime cum supbia essent: et magis puocandi essent ad bonum per humilitatem quam per auctoritatem. Hec autem epistola ut dicit Chrysostomus. antiquior est illa quam scripta est ad Timotheum: in qua dicit Ego enim iam delibor. ij. Timoth. iiij. b. Et supra dicit idem Chrysostomus. Duos annos fuit in roma: Act. xvi. g. Deinde dimissus ad hispanias venit: et vi-

dit iudeos: et post romam rediit. Hanc autem epistolam portauit timotheus: sic vult Chrysostomus. Hic infra vlt. d. di. Cognoscite fratrem vestrum timotheum dimissum: cum si celeriter venerit videbo vos. Diuidit autem hanc epistolam in quatuor partes. In prima ostendit christum excellentiorem esse omni creatura: et ideo in illo potissime fidedum: quod facit versus ad principium

tem ipse demonstras: meritum officij sui noluit anteferre. Nam simili modo etiam iohannes apostolus propter humilitatem in epistola sua nomen suum eadem ratione non pretulit. Hanc ergo epistolam fertur apostolus ad hebreos conscriptam hebraica lingua misisse: cuius sensum et ordinem retinens: Lucas euangelista post excessum apostoli pauli greco sermone composuit.

Explicit argumentum Incipit epistola Pauli ad hebreos.

Capi. I

Multifarie multisque modis:

dei commendatione per quam est accessus ad christum: et per totum. xi. capitulum. In quarta de morali instructione: a. xij. versus ad finem epistolae. In prima ergo parte commendat christum multisque. Et diuidit illa per prima in duas partes. In prima parte ostendit eum esse excellentiorem omni rationali creatura: quod est angelus: et durat versus ad initium tertij capituli: ibi: Amplius etc. In secunda excellentiorem rationali creatura quam est homo: et durat ab illo versus ad principium. viij. capituli: ibi: Hic enim melchisedech. Vult ergo ostendere quod excellentior est angelica creatura: commendat eum finem ea quam ei preterit finem vtriusque naturae. Et primo finem ea quam copetitur ei ratione deitatis. Primum ergo commendat eum ab excellentia in magisterio: ibi: Locutus est nobis in filio: quasi abudantius docuit per filium quam per prophetas. Secundo a domino: ibi: Quae constituit heredes Tertio ab identitate potestatis cum deo patre: ibi: Per quem fecit. Quarto a coeternitate: ibi: Qui cum sit splendor. Quinto a substantialitate: ibi: Et figura sibi eius. Sexto ab omni creaturarum gubernatione: ibi: Portans omnia. Septimo a redemptioe siue ipsorum iustificatione: ibi: Purgatione peccatorum faciens. Octauo ab equalitate siue consensu cum deo patri: ibi: Heder ad dexteram. Nono ex predictis inferat: ibi: Tanto melior angelus etc. Decimo probat predicta auctoritate sacre scripture: ibi: Cui enim aliquando etc. Undecimo probat aucte christum maiorem esse angelum: ibi: Et adoraret eum. Duodecimo similiter probat aucte angelos esse seruos: christum autem dominum: ibi: Qui facit. Tertio decimo probat christum aucte excellentiorem angelum per superabundantiam charitatis: et eum etiam probat excellentiorem finem humanam naturam: ibi: Dilexisti etc. Quartodecimo probat idem per precessionem: ibi: Ipse pibit. Vltimo per vniuersalem subiectionem: ibi: Ad quem aucte angelorum. Et ibi ostendit quod non omnia subiecta sunt angelis: sed potius angelus subiectus est ac administrato: ij. Chrysostomus. ponit hanc litteram. Multipertite et multimode olim deus locutus est in prophetis: in vltimo vltima eorum locutus est nobis in filio: quem posuit heredem omnium per quem fecit et secula: qui existens a pangyrinari splendore glorie: character. i. si gnaculum: hypostaseos. i. personae eius: ferens omnia verbo virtutis sue per seipsum purgationem faciens peccatorum eorum. Si quis fuerit inter vos propheta etc. Esa. vi. a. Audi dominum. Alter vidit et cetera. j. a. Apoc. j. c. Ero. iij. a. et xxiiij. d. Dicit ergo. **M**ultifariam vel multifarie: id est multis et multis personis: ut abraha: isaac: et iacob: et eisdem sepe. **M**ultisque modis: id est multis qualitatibus siue speciebus loquendi: